

Atgūtā Koksne: Projektu Karte

Pārskats par starptautiskiem un nacionāliem projektiem, kas saistīti ar atgūtas koksnes identificēšanu, klasificēšanu, resursu kartēšanu un augstvērtīgu izmantošanu aprites ekonomikā.

ZP18 ATSAUCES PROJEKTS

Atsauces projekts: Atgūtā Koksnes Plūsma (ZP18)

Pētījuma projekts ZP18 "Primāro koksnes izejmateriālu aizstāšanas iespēju izpēte augstas pievienotas vērtības koksnes produktu ražošanā"

Mērķis

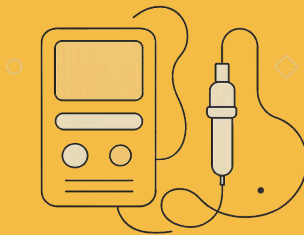
Identificēt un klasificēt Latvijā pieejamo koksnes atlikumu, izvērtēt izmantošanas potenciālu augstvērtīgu produktu ražošanā.

Finansējums

Meža nozares kompetences centrs (Nr.1.2.1.2.i.2/24/A/CFLA/001) -ZP18.
Atbalsta finansējums: **273 620 EUR**. Kopējais budžets: **499 800 EUR**.

Periods

01/02/2026 – 30/09/2027. Īstenotājs: Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūts SIA.

LĪDZĪBA: ★★★★★

Ti-ReX – Eiropas Metodika Atgūtai Koksnei

Izstrādā vienotu Eiropas metodiku atgūtas konstrukciju koksnes kvalitātes novērtēšanai un atkārtotai sertificēšanai, izmantojot **nesagraujošo testēšanu (NDT)**, automatizētu datu apstrādi, LCA un materiālu plūsmas analīzi (MFA).

Budžets

1 368 712 EUR

Periods

15/04/2024 – 15/04/2027

Finansētājs

HORIZON-WIDERA-2022-ERA-01-10 + nacionālie fondi

Ti-ReX Partnerība

Vadošais partneris

SINTEF (Norvēģija) – vadošais partneris

Pētniecības partneri

UPM (Spānija), WUT (Polija), Aalto (Somija), ZAG (Slovēnija), **ViA – Vidzemes Augstskola (Latvija)**

Rūpniecības un publiskais sektors

Rambøll Norge (Norvēģija), Trondheimas pašvaldība (Norvēģija)

Latvijas dalību Ti-ReX projektā nodrošina Meža attīstības fonds (Nr.24-00-SOMF11-000004) ar finansējumu **30 000 EUR** (15/04/2026–15/04/2027). Vidzemes Augstskola īsteno 3.–6. darba pakas: pilotprojekts, LCA, LCC, MFA, BIM un komunikācija.

LĪDZĪBA: ★★★★★

TimberLoop – Koksnes Struktūras Saglabāšana

Austrijas projekts izstrādā risinājumus strukturāli saglabājošai atgūtas konstrukciju koksnes atkārtotai izmantošanai būvniecībā, veicinot kaskadētu izmantošanu un aprites ekonomiku. Mērķis – izvairīties no priekšlaicīgas CO₂ emisijas, saglabājot koksnes struktūru un vērtību.

Budžets

1 200 000 EUR

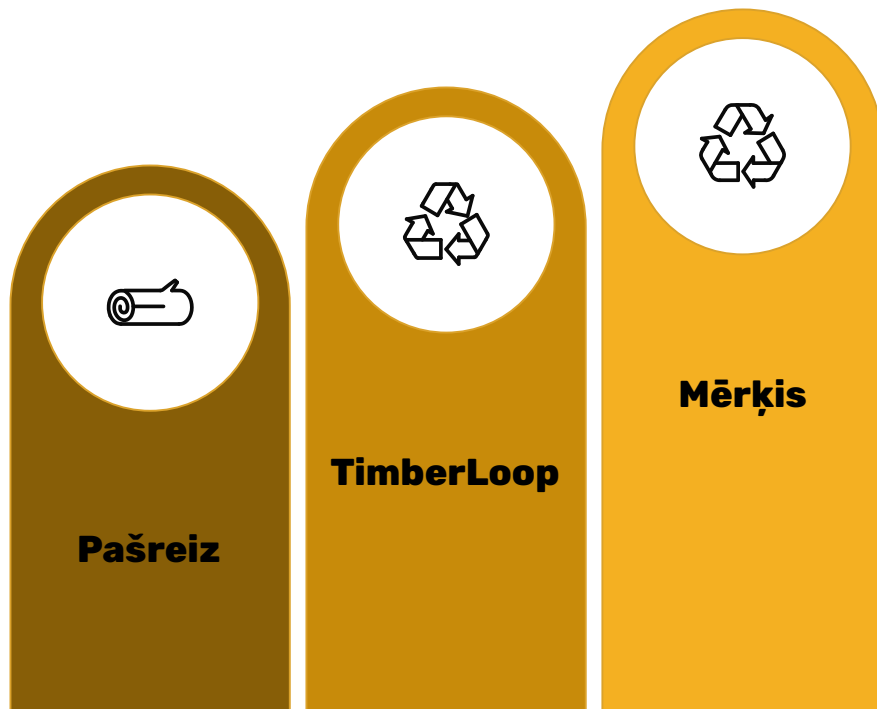
Periods

01/09/2022 – 28/02/2025

Finansētājs

FFG (Austrija), Nr. 893366, THINK.WOOD Innovation

TimberLoop: Galvenās Atziņas

Pašreizējā prakse – koksnes sasmalcināšana un izmantošana plātņu rūpniecībā vai enerģijā – ir nesamērīgs downcycling. TimberLoop aizpilda zināšanu robus, izstrādājot koncepcijas re- un upcycling bez koksnes aizsardzības līdzekļiem. Koordinators: Holzforschung Austria; 14 rūpniecības partneri.

LĪDZĪBA: ★★★★★

Timber Circularity – Impregnēta Koksne Aprītē

Austrālijas projekts identificē videi un ekonomiski pamatotas iespējas impregnētas koksnes un inženierkoksnes (EWP) atkārtotai izmantošanai un pārstrādei, samazinot koksnes nonākšanu atkritumos.

Budžets

593 000 EUR (FWPA līdzfinansējums ≈ 125 400 EUR)

Periods

2023. apr. – 2026. apr.

Vadošā iestāde

University of the Sunshine Coast (Austrālija); finansētājs: Forest and Wood Products Australia (FWPA)

LĪDZĪBA: ★★★★★

W2W – Koksnes Atkritumu Valorizācija

HORIZON EUROPE projekts (ID: 101138789) izstrādā integrētu sistēmu būvniecības, nojaukšanas un mēbeļu atkritumu koksnes **kaskadētai valorizācijai**. Ietver uzlabotas šķirošanas tehnoloģijas, digitālās produkta pases, LCA metodiku un piegādes ķēdes optimizāciju.

Budžets

9 996 828,65 EUR

Periods

01/01/2024 – 31/12/2027

Konsorcijs

26 partneri no Eiropas un Dienvidāfrikas; koordinators: ICCS (Grieķija)

LĪDZĪBA: ★★★★★

EcoDLT – Atgūta Koksne

DLT Konstrukcijās

Projekts (HORIZON EUROPE, ID: 101180622) izstrādā tehnoloģiju, kas ļauj kombinēt atgūtu koksni ar jaunu, izmantojot **DLT (Dowel-Laminated Timber)** tehnoloģiju – elementi savienoti ar koka tapām, nevis līmi. Tas samazina apstrādes izmaksas un padara atgūtas koksnes izmantošanu ekonomiski pievilcīgāku.

Budžets

155 559,36 EUR

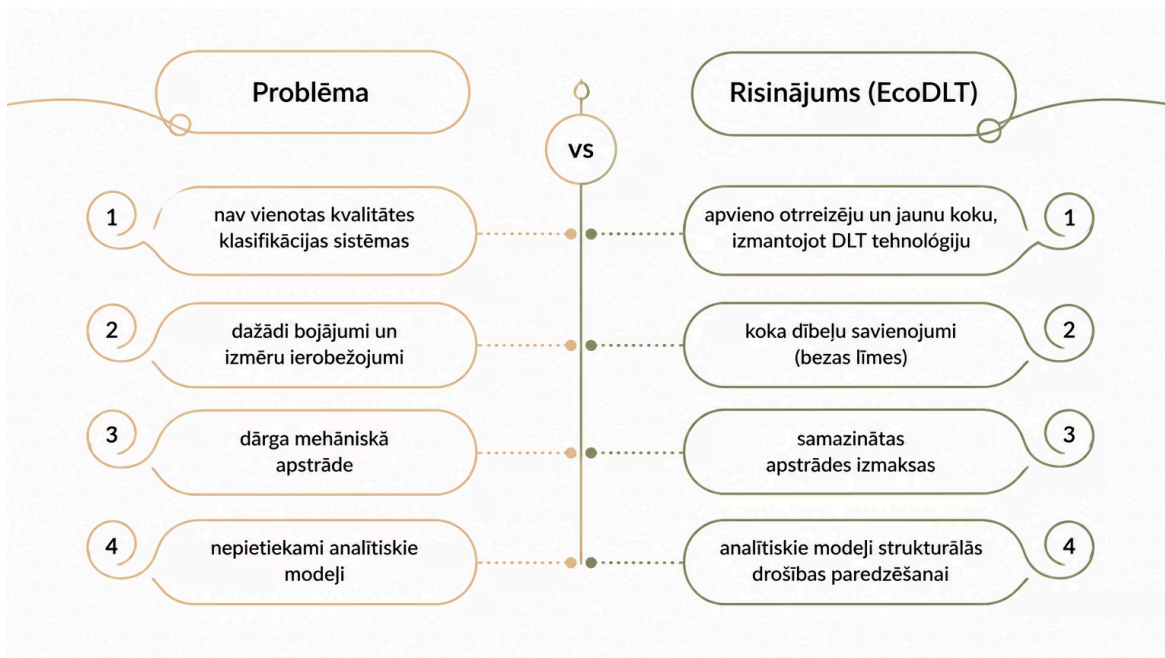
Periods

01/09/2024 – 28/02/2027

Koordinators

Univerza na Primorskem (Slovēnija)

EcoDLT: Problēmas un Risinājumi

EcoDLT risina četras galvenās barjeras atgūtas konstrukciju koksnes atkārtotai izmantošanai nesošās konstrukcijās, veicinot būtiskas inovācijas koksnes kaskadētā izmantošanā.

LĪDZĪBA: ★★★★★

DRASTIC & CircWOOD – Aprites Būvniecība

DRASTIC

Demonstrē aprites būvniecības risinājumus, samazinot ēku dzīves cikla oglekļa emisijas caur demontāžu un materiālu atgūšanu.

Budžets: **7 854 997,94 EUR**

(HORIZON EUROPE, ID: 101123330).

Periods: 10/2023–09/2027.

Koordinatori: VITO (Beļģija), 23 partneri.

CircWOOD

Norvēģijas projekts pēta reģenerētas koksnes diagnostiku, resursu plūsmu kartēšanu un atkārtotas izmantošanas iespējas aprites būvniecībā.

Budžets: **3 800 000 EUR**. Periods: 01/2022–07/2026. Vadošā iestāde: NIBIO.

LĪDZĪBA: ★★★★★

SuReUP – Nokalpojušu Stabu Atkārtota Izmantošana

Latvijas ERAF projekts (Nr.: 1.1.1.3/1/24/A/012) izstrādā risinājumus ekspluatāciju beigušu elektropārvades līniju koka balstu atkārtotai izmantošanai. Fokusējas uz atgūtas koksnes (nokalpojušu stabu) atkārtotu izmantošanu – unikāls Latvijas konteksts.

Kopējais budžets

683 022,50 EUR (t.sk. 600 000 EUR ERAF un valsts budžets)

Periods

01/10/2025 – 30/09/2028

Īstenotāji

Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts + SIA "Jauda-koks"

LĪDZĪBA: ★★★★★

WoodStock & MUPSIS 2024

WoodStock (HORIZON EUROPE, ID: 101181021)

Attīsta ilgtspējīgus risinājumus mazizmantotu koksnes resursu izmantošanai būvniecībā un bioekonomikā, atbalstot Jauno Eiropas Bauhausu. Budžets: **6 861 253,27 EUR**. Periods: 11/2024–10/2028. Koordinators: Gentes Universitāte (Beļģija).

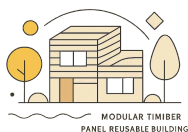
MUPSIS 2024 (HORIZON EUROPE / EUREKA Eurostars-3)

Izstrādā mobilo viedo sistēmu koka balstu pārbaudei ar radara sensoriem, RGB kamerām, LIDAR un AI analītiku. Budžets: **1 955 140 EUR**. Periods: 04/2025–05/2028. Partneri: SIA InPass, AS "Sadales tīkls", NORCE, Aersea AS.

- MUPSIS 2024 ir nozīmīgs koksnes diagnostikas un NDT kontekstā, taču nav fokusēts uz atkārtotu izmantošanu vai atgūtas koksnes valorizāciju.

LĪDZĪBA: ★★ ★★

REUSE & CIRCULess

REUSE (JRC, 2024)

Eiropas Komisijas JRC projekts izstrādā modulāras un atkārtoti izmantojamas koka paneļu sistēmas, izmantojot Design for Adaptability, Reuse and Deconstruction pieeju. Fokusējas uz projektēšanu atkārtotai izmantošanai, mazāk uz klasifikāciju un resursu kartēšanu.

CIRCULess (HORIZON EUROPE, ID: 101138330)

Demonstrē dažādu būvniecības materiālu, tostarp koksnes, augstvērtīgu pārstrādi un atkārtotu izmantošanu.

Budžets: **11 475 711,83 EUR.**

Periods: 07/2024–12/2027.

Koordinatori: NTNU (Norvēģija).

LĪDZĪBA: ★★ ★

Woodcircles – Aprites Koka Būvniecība

Četru gadu HORIZON EUROPE projekts (ID: 101082184) attīsta aprites un ilgtspējīgus risinājumus koksnes izmantošanai būvniecībā, paātrinot zaļo pāreju. Mazāks fokuss uz koksnes klasifikāciju un resursu kartēšanu salīdzinājumā ar ZP18.

Budžets

7 056 273,56 EUR

Periods

06/2023 – 05/2027

Konsorcijs

20 Eiropas partneri; koordinators: Teknologisk Institut (Dānija)

LĪDZĪBA: ★★ ★

LIFE Waste To Resources IP – Latvija

Integrēts aprites ekonomikas projekts resursu efektīvai izmantošanai un atkritumu apsaimniekošanas uzlabošanai Latvijā (LIFE20 IPE/LV/000014). Ietver arī būvgružu un koksnes plūsmas. Labā prakse no Austrijas un Somijas.

Kopējais budžets

15 245 351 EUR (ES LIFE: 9 147 210 EUR; nacionālais: 5 036 374 EUR; partneri: 1 061 767 EUR)

Periods

2021 – 2028

Papildinošās aktivitātes

Finansējums: **96 milj. EUR**. Koordinators: VARAM + 21 sadarbības partneris.

LĪDZĪBA: ★★

SINERGIA & VIBE – Aprites Ekonomikas Atbalsts

SINERGIA (LIFE20 IPE/LV/000014, no 2024. jūl.)

Industriālās simbiozes inovāciju akcelators. Attīsta industriālās simbiozes un uzņēmējdarbības inovāciju risinājumus resursu efektīvākai izmantošanai. Nav fokusēts uz atgūtu koksni.

Atbalsts vienam inovātoram: līdz **40 000 EUR**.

Īstenotāji: CLEENTECH LATVIA, RTU.

VIBE (EUKI-2025, 02/2026-01/2028)

Veicina aprites ekonomikas principu ieviešanu, attīstot pilsētu resursu centrus Latvijā, Vācijā, Portugālē, Spānijā un Ungārijā.

Kopējais budžets: **951 113,44 EUR**. Rīgas enerģētikas aģentūras budžets: 292 299 EUR. Nav specifiskas saistības ar atgūtu koksni.

Galvenie Secinājumi

→ **Starptautiska aktualitāte**

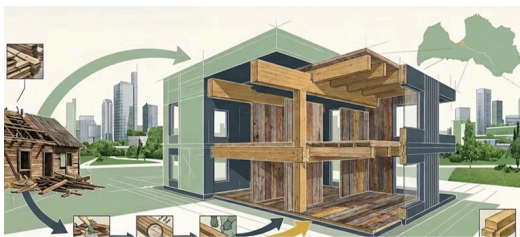
Atgūtas koksnes tēma ir aktīvi pētīta Eiropā un pasaulē – HORIZON EUROPE, FFG, FWPA, ERAF un citu programmu ietvaros.

→ **Latvijas pozicionēšana**

Latvija piedalās Ti-ReX (ViA) un SuReUP projektos, veidojot nacionālo kapacitāti atgūtas koksnes jomā.

→ **ZP18 unikalitāte**

ZP18 izstrādā Latvijas kontekstam pielāgotu resursu kartēšanas un kvalitātes klasifikācijas sistēmu – papildinot starptautiskos projektus ar nacionālu perspektīvu.

Atgūtās koksnes augstvērtīgas pārstrādes pieejas

MeKA • ZP18 • 2026-2027

Primāro koksnes izejmateriālu
aizstāšanas iespēju izpēte augstas
pievienotas vērtības koksnes
produktu ražošanā

No kokrūpniecības atgūtās koksnes
blakus produktu upcycling principu
valorizācija

CFLA līgums Nr.

1.2.1.2.i.2/1/24/A/CFLA/001 (ZP18)

www.e-koks.lv

**Meža un koksnes
produktu pētniecības
un attīstības institūts**

**Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU**

Dalies ar šo pārskatu!

Ja strādā koksnes nozarē, būvniecībā vai aprites ekonomikā – šī informācija ir tev. **Pārsūti kolēģiem**, kuri nodarbojas ar koksnes resursu pētniecību vai ilgtspējīgu būvniecību.

Seko jaunumiem

Seko jiet ZP18 projekta attīstībai un jaunākajiem pētījumiem atgūtas koksnes jomā.

Sadarboties

Interesē sadarbība? Sazinieties ar Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūtu SIA.

www.e-koks.lv